

La Alger, vara ne dezvăluie aceste începuturi și aceste sfârșituri. E anotimpul când orașu-i aproape pustiu. Dar rămân săracii și cerul. Cu ei coborâm către port și către comorile omului: căldura blândă a apei și trupurile brune ale femeilor. Seara, încărcăți cu toate aceste bogății, se întorc iar în decorul existenței lor de fiecare zi, la fața de masă din mușama și la lampa cu gaz.

La Alger nu se spune „fac o baie“, ci „trag o baie“. Nu mai e nevoie să insistăm. La baie se merge în port, iar înotătorii se odihnesc pe geamanduri. Când unul dintre ei trece pe lângă vreo geamandură de care se sprijină o fată, le strigă prietenilor: „Vă spun că-i un pescăruș“. Sunt tot

atâtea bucurii sănătoase. Și fără îndoială că ele constituie idealul acestor tineri, de vreme ce majoritatea duc această viață și iarna, când, în fiecare zi la prânz, se așază goi la soare să-și ia dejunul frugal. Și asta nu pentru că ar fi citit predicile plictisitoare ale naturiștilor, acești protestanți ai cărnii (există o sistematică a trupului care e tot atât de exasperantă precum cea a spiritului), ci pentru că „se simt bine la soare“. Niciodată nu va fi, poate, pe de-a-ntregul înțeleasă importanța acestei obiceiuri pentru epoca noastră. Pentru prima oară după două mii de ani, trupul apare gol pe plajă. De douăzeci de secole, oamenii s-au străduit să acopere cu vâlul decenței insolența și naivitatea

grecești, să înjosească trupul, să complice îmbrăcămintea. Astăzi, și nesocotind această veche și lungă poveste, fuga tinerilor pe plajele Mediteranei reface gesturile magnifice ale atleților din Delos. Trăind astfel lângă trupuri și prin trup, îți dai seama că are și el nuanțele lui, viața lui și, riscând un nonsens, o psihologie ce-i este proprie*. Evoluția trupului, ca și cea

---

* Mă voi pune în situația ridicolă de a spune că nu-mi place felul în care Gide exaltă trupul. Îi cere să-și rețină dorința, ca s-o facă și mai pregnantă. Prin asta se apropie de cei care sunt numiți, în argoul caselor de toleranță, „complicații“ sau „cerebrali“. Și creștinismul vrea să suspende dorința. Dar, mai aproape de natură, vede în asta o mortificare. Prietenul meu Vincent, dogar și campion de juniori la înot, vede lucrurile și mai limpede. Bea când îi e sete,

a spiritului, are istoria ei, întortoche-
rile, progresul și regresul ei. Să ne
gândim numai la următoarea nuanță:
culoarea. Când mergi vara la plajă
în port, iei cunoștință de trecerea
simultană a tuturor trupurilor de la
alb la auriu, apoi la brun și, în sfârșit,
la culoarea tutunului, care se află la
limita extremă a efortului de trans-
formare de care-i capabil trupul. Portul
e dominat de jocul cuburilor albe de
la Kasbah. Dacă privești de la nivelul
apei, trupurile desfășoară o friză ară-
mie pe fondul de un alb crud al

---

dacă dorește o femeie încercă să se culce
cu ea și s-ar însura dacă ar iubi-o (nu i
s-a întâmplat încă). După asta spune întot-
deauna: „Mă simt strașnic“ – ceea ce rezumă
în chipul cel mai convingător o întregă
apologie a sațietății.

orașului arab. Și pe măsură ce se apropie sfârșitul lunii august și soarele devine mai puternic, albul caseilor se face tot mai orbitor, iar trupurile iau o culoare și mai caldă, și mai întunecată. Cum să nu te identifiți cu acest dialog al pietrei și al cărnii, pe măsura soarelui și a anotimpurilor? Mi-am petrecut toată dimineața sărind în mare, printre râsete înflorite și șuvoaie de apă, vâslind îndelung în jurul cargourilor roșii și negre (cele venite din Norvegia, purtând cu ele toate miresmele pădurii; cele sosite din Germania, mirosind a ulei; cele care trag chiar lângă țărm, cu iz de vin și butoi vechi). La ceasul când soarele se revarsă din toate colțurile cerului, canoa portocalie plină de trupuri brune ne duce înapoi la mal

într-o cursă nebunească. Și când bătaia cadențată a dublului șir de vâsle, cu aripile de culoarea miezului de fruct, se oprește brusc și începem să lunecăm prelung pe apa calmă a portului, cum să nu cred că duc peste apele netede o încărcătură arămie de zei în care-mi recunosc frații?

Dar, la celălalt capăt al orașului, vara ne întinde alte bogății: tăcerile și plictisul ei. Tăcerile acestea se deosebesc între ele după cum sunt zămislite de umbră sau de soare. E tăcerea de la amiază din Piața Guvernului. La umbra copacilor ce o mărginesc, arabi vând pe cinci bani pahare cu limonadă rece ca gheața, parfumată cu flori de portocal. Strigătul lor – „Rece, rece“ – răsună în toată piața pustie. Sub soarele fierbinte se lasă din